

Štefan Kiss

Style creator

Používateľská príručka

Platné od finálnej verzie Noteditu 3 a snapshotu 100

Táto príručka predstavuje používateľom programu Notedit jeho podsystem Style creator, ktorý umožňuje nevidiacemu muzikantovi vytvárať si krátke ukážky doprovodov a vkladať ich do svojich skladieb, čím je možné veľmi rýchlo a efektívne vytvárať kompletne skladby. Príručka predpokladá znalosť programu Notedit, preto pred jej študovaním je vhodné oboznámiť sa s obsluhou programu Notedit a princípom jeho fungovania. Dokumentácia k programu Notedit je dostupná v samotnom programe, ale aj na domovskej stránke programu Notedit – www.notedit.stefankiss.sk.

Obsah

Obsah.....	2
1. Čo sú štýly.....	3
2. Tvorba nového štýlu.....	5
3. Súborý nts.....	7
4. Vloženie štýlu do skladby a automatická harmonizácia	8
Vkladanie štýlu do skladby	8
Harmonizovanie doprovodných trackov	9
Vytvárame skladbu.....	10
5. Vytvorenie súboru sty	12

1. Čo sú štýly

Pojem "štýl" poznajú používatelia klávesových nástrojov, ktoré majú schopnosť hrať automatický doprovod, ktorý je ovládaný ľavou rukou hudobníka. Štýl je teda automatický rytmický doprovod. Pozostáva z viacerých stôp a tým zásadne ovplyvňuje zvuk hranej skladby. Dnešné štýly sú často zložené až z 8 stôp a to sú rytmické bicie stopy, perkusie, basová gitara, akordický a melodický doprovod. Hudobným štýlom sú v nástrojoch vyhradené kanály 9 až 16, pričom, samozrejme, nie každý kanál musí byť v danom štýle použitý.

Štýl je pritom iba dvoj alebo troj taktová nahrávka, ktorú nástroj prehráva stále dookola. Ak si na nástroji zvolíme niektorý z ponuky štýlov a spustíme ho, začne sa nahrávka štýlu prehrávať v takzvanej slučke, teda oné dva alebo tri takty nahrávky sa prehrávajú stále dokola. Logicky však nie je možné vystačiť iba s jednou nahrávkou dvoch či troch taktov, preto majú štýly viac častí. Maximálne sa dnes stretáme s 15 časťami štýlu:

- intro – ide o predohru, úvod skladby. Niektoré nástroje majú iba jedno intro, iné však až tri. Jednotlivé úvody sa preto označujú ako intro 1, intro 2, intro 3. Intro 1 býva spravidla iba jednotaktová a najjednoduchšia slučka – často iba odklepanie štyroch dŕb paličkou. Intro 2 a 3 býva už viactaktová melodická predohra skladby.

- Main – ide o samotný štýl, ktorý však lepšie nástroje majú vo viacerých variantoch – maximálne 4. Rozlišujeme tak časti main A, main B, main C a main D. Ak nástroj disponuje viacerými variantmi časti main, je časť A spravidla najjednoduchšia a postupne je štýl bohatší, až variant D predstavuje absolútne forte skladby.

- Fill – je jeden takt, ktorý je akýmsi prechodom medzi dvoma časťami skladby. Napríklad medzi slohou a refrénom spravidla kapela zahrá nejaký prechod, ktorý je najvýraznejší pri bicích nástrojoch, no má vplyv aj na ostatné nástroje. Tento prechod imituje časť štýlu fill, ktorá môže mať tiež viac variant. Tieto spravidla nadväzujú na časti main a to tým, že sú v nich použité rovnaké nástroje. Ak je napríklad časť main A jemná a hrajú v nej iba metličky a gitara, je aj prechod fill A ladený tak, aby pri použití v časti main nevyznel nesúlado. V prechode fill A zaznie síce rytmická odchýlka, ale budú použité tiež iba metličky alebo nejaký jemný nástroj. Pri časti main D zasa hráč použije fill D, aby bol prechod zahraný tými nástrojmi, ktoré hrajú v časti main D.

- Break – je špeciálne prechodové pole, kde je nahratý jeden takt prechodu, iného ako sú časti fill.

- Ending – je záver skladby. Objavuje sa najviac v troch variantách a to od tej najjednoduchšej vo variante 1 až po niekoľkotaktový záver vo variante 3. Závery tak tiež označujeme ako Ending 1, Ending 2 a Ending 3.

Pri použití takéhoto štýlu môže hráč za klávesami imitovať celú kapelu. Stačí jednotlivé časti štýlu správne použiť. Hráč skladbu zaháji časťou Intro, potom prejde na jemnejší typ štýlu, napríklad main A alebo main B, pričom medzi slohami a refrénmi vkladá prechod fill A alebo fill B. V závere skladba graduje použitím variantu main C alebo main D a hráč skladbu ukončí záverom Ending 2 alebo 3. Po celý čas hráč ľavou rukou chytá na nástroji akordy, podľa ktorých je harmonizovaný celý štýl. Štýl teda reaguje na hru hudobníka a kým on ľavou rukou riadi štýl, pravou rukou môže hrať melódiu.

Program Notedit umožňuje podobný systém práce. Ak chceme vytvoriť skladbu, ktorá má mať rytmický doprovod, bolo by asi veľmi zdĺhavé ručne písať rytmické party, basovú líniu či akordické alebo melodické doprovody. Notedit nám preto umožňuje vytvoriť si štýl rovnakej štruktúry, ako bola opísaná vyššie. Štýl môže mať 15 častí: intro 1, intro 2, intro 3,

main A, main B, main C, main d, fill A, fill B, fill C, fill D, break, ending 1, ending 2 a ending 3. Samozrejme, je na nás, či si všetky časti štýlu vytvoríme alebo nie. Môžeme pokojne vytvoriť iba jedinú časť main. Podstatné je to, že nám stačí vytvoriť dva alebo tri takty doprovodu, aký chceme mať v našej skladbe. Tento potom iba vložíme do skladby toľkokrát, koľko budeme potrebovať.

Na tvorbu štýlov slúži takzvaný Style creator – vytvárač štýlu – ktorý nám umožňuje jednotlivé časti štýlu vytvoriť, prehrávať, upravovať a uložiť do jedného súhrnného súboru s príponou NTS – Notedit style. Súborny štýlov si používatelia Noteditu môžu vymieňať a používať vo svojich skladbách.

2. Tvorba nového štýlu

Po spustení programu Notedit sa otvorí prázdna alebo naposledy upravovaná skladba a my vidíme klasické prostredie Noteditu. Stavový riadok nám hovorí, v ktorej pozícii a v ktorom tracku sa nachádza kurzor. Notedit je už v tejto chvíli pripravený na vytváranie štýlu. My však musíme rozhodnúť, ktorú časť štýlu ideme vytvárať.

Aj keď po spustení programu je otvorené prostredie skladby, Notedit má pre nás otvorených 15 rovnakých prostredí, pretože pre tvorbu každého štýlu slúži jedno otvorené rozhranie skladby. Tieto rozhrania nazývame súhrnne Style creator – ide teda vlastne o podprogram, či lepšie povedané časť rozhrania, ktoré je venované tvorbe štýlu. Medzi jednotlivými rozhraniami sa prepíname klávesou ctrl+shift+F1. Túto kombináciu cyklicky stlačíme a Notedit nám oznamuje, v ktorej časti štýlu sa práve nachádzame. Postupne prejdeme všetkých 15 častí štýlu a vrátíme sa znova do našej skladby, ktorú Notedit ohlásí ako song. Navonok sa na obrazovke nič nezmení, aj položky menu až na drobné zmeny, ostávajú rovnaké. Mení sa však hudobný obsah. Ak teda spustíme Notedit a otvoríme klasickým spôsobom nejakú skladbu, alebo zapíšeme pár nôt, medzerníkom si naše dielo prehráme. Ak potom stlačíme klávesu ctrl+shift+F1, Notedit povie Intro 1, na začiatku stavového riadku sa objaví údaj intro 1 a naša skladba zmizne. Pri stlačení medzerníka nebude nič prehrávané. Toto je priestor na zapísanie taktov, ktoré bude Notedit chápať ako intro číslo 1. Pri opätovnom stlačení ctrl+shift+F1 Notedit povie intro 2, táto informácia sa objaví na stavovom riadku a to, čo sme zapísali ako intro 1 už nebude k dispozícii, ale máme priestor na zapísanie pár taktov pre intro 2. Rovnakým spôsobom sa presúvame do častí main, fill, break a ending. Vždy sa na stavovom riadku objaví informácia o tom, kde práve sme a daná časť štýlu je dostupná a môžeme ju prehrávať, opravovať a vylepšovať.

Po ďalšom stlačení ctrl+shift+F1 Notedit ohlásí song, zo stavového riadku zmizne akákoľvek informácia a my môžeme opäť prehrávať našu skladbu. Do našej skladby sa z ktorejkoľvek časti Style creatora dostaneme aj klávesou shift+F1.

Ak sa nám nechce prepínať sa cyklicky cez všetky časti štýlu klávesou ctrl+shift+F1, môžeme na konkrétnu časť skočiť tak, že si ju vyľadáme v menu Štýl/Zobrazit/editovať a stlačíme enter.

Štýlom sú vyhradené stopy 9 až 16. Z tohto dôvodu, ak sa klávesou ctrl+shift+F1 prepneme do niektorej časti štýlu, sú tracky 1 až 8 nedostupné. Platí nepísané pravidlo, že bicie sa zapisujú do tracku 10, perkusie do tracku 9, basová gitara do tracku 11 a ostatné doprovody, gitary, klavíri, harmoniky či sláky do trackov 12 až 16. Je dobré držať sa tohto pravidla a štýly vytvárať rovnakým rozložením nástrojov.

Všetky časti štýlu tvoria jeden celok, preto ak začneme tvoriť nový štýl, je potrebné nastaviť mu aj všetky vlastnosti tak, ako ich nastavujeme v novej skladbe – tempo, takt, formát, nástroje, ktoré budú v jednotlivých trackoch hrať, hlasitosti trackov a prípadné efekty. Ak štýl začneme vytvárať v časti main a nastavíme jednotlivé vlastnosti trackom, tieto budú rešpektované vo všetkých častiach štýlu. Teda ak máme zobrazenú časť main a tracku 12 priradíme nástroj harmoniku, bude nastavený track 12 aj v časti main B alebo Intro 1. Ak v inej časti nástroj, alebo akúkoľvek vlastnosť zmeníme, zmení sa opäť vo všetkých častiach štýlu. Teda musíme vždy pamätať na to, že štýl je ako keby jedna rozkúskovaná skladba a nemôže v jednej časti byť hlasitosť tracku 10 iná ako v inej časti, rovnako ako nemôže byť tempo časti main B iné ako časti main C. Proste vlastnosti trackov sú spoločné pre všetky časti štýlu. Ak by sme predsa potrebovali v našej výslednej skladbe na konkrétnom úseku zmeniť tempo, nástroj či hlasitosť, musíme to urobiť až vo výslednej skladbe, po použití štýlu.

Azda jedinou vlastnosťou, ktorú nie je možné vôbec nastavovať v porovnaní s klasickou skladbou, je tónina. Štýl musí byť vždy vytváraný v C Dur a všetky jeho časti musia ladiť s touto tóninou.

Štýl vytvárame rovnako ako klasickú skladbu, môžeme vkladať noty všetkých výšok a dĺžok a používať všetky dostupné nástroje. Jediné čo v štýle nie je prípustné sú repetície. Štýl už sám o sebe, z logiky svojho fungovania repetície nepotrebuje, pretože časť štýlu sa bude v skladbe opakovať toľkokrát, koľkokrát to my určíme pri vkladaní štýlu do skladby.

Jednotlivé slučky by nemali byť veľmi dlhé, na každú časť stačí 1, maximálne 3 takty. Do našich skladieb budeme štýl vkladať ako celok, preto ak vytvoríme napríklad časť main B ako slučku troch taktov, zaberie nám v skladbe po vložení tri takty.

Ak máme hotových viac častí štýlu a chceme si ich postupne prezerat', počúvať a kontrolovať ich vzájomnú nadväznosť, nemusíme sa prepínať do každej časti štýlu a prehrávať si ju. Na prehrávanie jednotlivých častí štýlu slúži funkcia Prezeranie štýlu, ktorú vyvoláme klávesovou skratkou ctrl+F12, alebo zvolením položky Prezerat' štýl v menu Štýl. Otvorí sa okno, v ktorom nájdeme zoznam všetkých 15 častí štýlu. Stačí sa šípkou nastaviť na ktorúkoľvek časť a tá bude okamžite prehratá, ak bola vytvorená. Stlačenie enter na danej položke nás rovno presunie do danej časti štýlu a my ju môžeme znova prehrať alebo upraviť.

Ak sme so svojou prácou spokojní, môžeme svoj štýl uložiť do súboru stlačením ctrl+shift+S alebo klepnutím na položku Uložiť štýl v menu Štýl. V prípade, že sme vytvárali nový štýl, ktorý predtým ešte nebol uložený, otvorí sa dialóg pre zadanie názvu a umiestnenie súboru. Ak sme mali otvorený štýl, ktorý už predtým bol uložený do súboru, budú naše zmeny automaticky zapísané do otvoreného súboru a pôvodné informácie sa stratia.

Pre otvorenie nového prázdneho štýlu stlačíme klávesovú skratku ctrl+shift+N. Všetky časti štýlu budú vymazané, všetky nastavenia budú uvedené do východzieho stavu a my môžeme začať písať nový štýl.

Súbor nts, ktorý nám vznikne po uložení našej práce bude obsahovať všetkých 15 častí štýlu a my si ho môžeme odložiť ako kompletný doprovod k našej skladbe. Samozrejme, do skladby ho ešte musíme vložiť, no vytvorenie dobrého štýlu je základný predpoklad pre dobrý zvuk našej skladby.

3. Súbory nts

Súbory nts sú súbormi štýlov programu Notedit. Súbor nts obsahuje 15 častí štýlu a to intro 1, intro 2, intro 3, main A, main B, main C, main D, fill A, fill B, fill C, fill D, break, ending 1, ending 2 a ending 3. Ide pritom len o krátke jedno alebo dvojtaktové ukážky, ktoré sa pri použití vkopírujú do skladby viackrát za sebou, čím vznikne taký počet doprovdných taktov, aký potrebujeme.

Súbory nts otvára program Notedit vo svojej vyhradenej časti rozhrania, ktorá sa súhrnne nazýva Style creator. Teda ak spustíme program Notedit, otvorí sa základné prostredie, v ktorom vytvárame skladbu. Notedit obsahuje spolu 16 takýchto prostredí a to jedno pre skladbu a 15 pre jednotlivé časti štýlu. Ak teda otvoríme nejaký súbor typu mid alebo not, bude otvorený a zobrazený v časti song, teda v základnom rozhraní programu. Ak zároveň otvoríme súbor štýlu, bude otvorený v časti Style creator a zaberie 15 zvyšných prostredí, ktoré predstavujú jednotlivé časti štýlu. Medzi týmito časťami sa môžeme prepínať pomocou klávesovej skratky ctrl+shift+F1, alebo do zvolenej časti štýlu rovno skočiť jej vybraním v menu Štýl/Zobraziť.

Kým súbory skladby otvárame klávesou ctrl+O alebo položkou Otvoriť v menu Súbor, súbory nts – súbory štýlu otvárame klávesou ctrl+shift+O alebo klepnutím na položku Otvoriť v menu Štýl. Otvorí sa dialógové okno, v ktorom zvolíme požadovaný súbor. Štýl bude načítaný do programu Notedit a pripravený na používanie.

Ak by sme otvárali štýl, ktorého autorom je niekto iný, pravdepodobne sa s ním budeme chcieť najprv oboznámiť. Na efektívne prezeranie štýlu slúži funkcia Prezeranie štýlu, ktorú aktivujeme klávesou ctrl+F12 alebo voľbou položky Prezerat' štýl v menu Štýl. Otvorí sa okno so zoznamom všetkých 15-tich častí štýlu. Stačí sa šípku nastaviť na ktorúkoľvek časť štýlu a tá, ak je dostupná, bude okamžite prehratá. Takto si môžeme rýchlo a plynulo za sebou vypočúť všetky dostupné časti a zároveň zistiť, ktoré časti štýlu sú vôbec dostupné. Stlačenie enter na konkrétnej časti do nej okamžite premiestni kurzor a daná časť sa zobrazí na editovanie.

4. Vloženie štýlu do skladby a automatická harmonizácia

Vkladanie štýlu do skladby

Ak pracujeme na skladbe, ktorá má mať okrem melodických partov aj rytmický doprovod a máme k dispozícii štýl, ktorý by sa nám v skladbe hodil, je jednoduché tento štýl vložiť do skladby a rýchlo tak vytvoriť ucelené dielo. Veľkou výhodou je, že doprovodné stopy môžu byť automaticky harmonizované, čo neuveriteľne zrýchľuje tvorbu skladieb. Ak svoj čas a námahu venujeme vytvoreniu dobrého štýlu, vráti sa nám to v podobe času, ktorý ušetríme na tvorbe samotných skladieb.

Aby sme mohli do skladby vložiť štýl, musí byť súbor štýlu otvorený v Style creator. To znamená, že popri už existujúcom a otvorenom súbore so skladbou budeme mať otvorený aj súbor so štýlom. To urobíme pomocou klávesy ctrl+shift+O, alebo voľbou položky Otvoriť v menu Štýl. Vyhladáme požadovaný súbor štýlu a potvrdíme. Súbor sa načíta do Style creatora a zároveň sa zobrazí jeho prvá časť – Intro 1.

Aby sme so štýlom mohli efektívne pracovať, je dobré oboznámiť sa s ním, aby sme vedeli, aké možnosti máme – aké časti nám štýl ponúka. Na toto je vhodná funkcia Prezeranie štýlu (Pozri predošlú kapitolu).

Tak ako v nahrávacích štúdiách je prvým krokom nahrávanie bicích stôp a doprovodov, na ktoré sa následne vrstvia ďalšie nástroje, je vhodné aj našu prácu začať prípravou rytmických stôp. Zobrazíme si klávesou shift+F1 prostredie skladby – song - umiestnime kurzor na pozíciu, kam má byť štýl vložený a z menu Štýl/Vložiť do skladby zvolíme tú časť štýlu, ktorú chceme vložiť. Ak kurzor bude umiestnený v niektorej časti štýlu a nie v skladbe, program nás na to upozorní. Rovnako ak by bol takt našej skladby nastavený inak ako je nastavený takt štýlu, bude vytvorené chybové hlásenie a vloženie sa nevykoná. Valčíkový rytmus totiž nemožno vkladať do polky alebo naopak. Ak je takt skladby aj štýlu zhodný a kurzor je umiestnený v skladbe, zobrazí sa okno, ktoré od nás očakáva počet vložení slučky. Tu musíme zadať, koľkokrát sa má zvolená časť štýlu do skladby vložiť. Dôležitá je pritom informácia, aká dlhá je jedna slučka. Ak totiž potrebujeme mať v skladbe 10 taktov, napíšeme číslo 10 iba vtedy, ak zvolená časť štýlu má trvanie jedného taktu. Ak by daná časť mala dĺžku dvoch taktov, musíme rátať s tým, že aj v skladbe jedno vloženie zaberie dva takty, preto ak potrebujeme výsledne 10 taktov, vložíme slučku iba 5krát. Po zadaní čísla a potvrdení sa slučka vloží a kurzor bude umiestnený na konci vloženého úseku.

Notedit môže po vložení štýlu celý úsek označiť do bloku. To je výhodné vtedy, ak chceme vložený úsek rovno harmonizovať. Táto vlastnosť je však voliteľná a môžeme ju zapnúť alebo vypnúť v možnostiach programu (Menu Nástroje/Možnosti), kde na karte Všeobecné zaškrtneme položku "Po vložení štýlu označiť do bloku". Ak je teda táto vlastnosť Noteditu aktívna, po vložení štýlu rovno stlačíme klávesu ctrl+A alebo ctrl+shift+A a zadáme požadovanú tóninu podľa popisu nižšie. Všetky práve vložené takty budú zharmonizované do požadovanej tóniny. Túto operáciu môžeme vykonať kedykoľvek a na ktoromkoľvek úseku, musíme ho však vždy označiť do bloku. Preto je na rozhodnutí používateľa, či bude radšej vkladať do skladby viackrát menšie počty taktov a rovno ich harmonizovať, alebo vloží väčší počet taktov naraz a potom bude postupne označovať jednotlivé úseky a harmonizovať ich.

Harmonizovanie doprovodných trackov

Skôr než začneme harmonizovať, nastavíme do bloku požadovaný úsek skladby a ako objekt zmeny nastavíme stláčaním ctrl+F1 blok. Ak chceme harmonizovať iba jeden takt, nemusíme ho označovať do bloku, ale ako objekt zmeny nastavíme takt.

Samotnú harmonizáciu potom spustíme tak, že budeme cyklicky stláčať klávesu ctrl+A, ktorá bude prepínať Notedit do rôznych režimov harmonizácie:

- Základný akord, vložte tón – Notedit v tejto chvíli čaká, že na klávesnici stlačíme písmeno c, d, e, f, g, a alebo h. Ak niektorý z nich stlačíme, bude to chápať tak, že chceme objekt harmonizovať do tej tóniny, ktorej prvé písmeno sme stlačili. Pritom sú rozlišované veľké a malé písmená, teda stlačiť samotné c znamená c mol. Stlačiť C spolu s klávesou shift ako veľké C, znamená C dur. Ak nechceme zadať ani jeden z uvedených akordov, stlačíme znova ctrl+A.

- Zvýšený akord, vložte tón – v tejto chvíli Notedit opäť očakáva veľké alebo malé písmená c až h, no zvýši ich o poltón, teda ak stlačíme malé c, bude to program chápať ako cis mol. Stlačenie veľkého F bude chápať ako Fis dur a tak ďalej. Ak nechceme zadávať žiadny z týchto akordov, znovu stlačíme ctrl+A.

- Základný akord 7, vložte tón – Notedit čaká písmená c až h rovnako ako vo vyššie uvedených režimoch, ale zadaný akord bude chápať ako sedmičkový – veľké C pochopí ako C dur 7.

- Zvýšený akord 7, vložte tón – opäť očakáva písmená, ktoré však zvýši o poltón a pochopí ako sedmičkový akord – stlačenie malého d pochopí ako d mol 7.

- Základný akord 6, vložte tón – rovnaká situácia, ale akordy budú šestkové.

- Zvýšený akord 6, vložte tón – akordy budú zvýšené o poltón a šestkové.

- Základný akord dim, vložte tón – zadaný akord bude chápaný ako základný dimový.

- Zvýšený akord dim, vložte tón – zadaný akord bude zvýšený o poltón a chápaný ako dimový.

Ďalšie stlačenie klávesy ctrl+A vypne režim harmonizácie. Režim harmonizácie môžeme kedykoľvek opustiť aj stlačením klávesy escape.

Ak v určitom režime stlačíme písmeno tak, ako to Notedit očakáva, bude objekt – teda úsek, nastavený ako objekt – zharmonizovaný do akordu, ktorý sme zadali. Harmonizované sú pritom vždy iba stopy 9 až 16, pretože tieto sa štandardne používajú na rytmické doprovody. Stopa 10 sa neharmonizuje, pretože spravidla obsahuje bicie nástroje.

Ak by sme chceli harmonizovať iba niektoré stopy v rozsahu 9 až 16, postupujeme rovnako ako pri harmonizácii celého štýlu, akurát jednotlivé režimy neprepíname klávesou ctrl+A ale klávesou ctrl+shift+A, čo spôsobí, že po nastavení správneho režimu a stlačení písmena tóniny sa objaví okno, v ktorom môžeme určiť, ktoré stopy chceme harmonizovať. Môže sa to hodiť, ak potrebujeme niektoré stopy z harmonizovania vyňať.

Informáciu o aktuálnej harmonizácii každej pozície získame, ak stlačíme písmeno A.

Vytvárame skladbu

Možno sú pre niekoho vyššie podané informácie abstraktné, preto si teraz spoločne vytvoríme ľudovú pieseň Dedinka v údolí. Predpokladajme pri tom, že máme k dispozícii súbor valcik.nts, teda súbor štýlu s doprovodom vo valčíkovom rytme. Naším cieľom je pomocou neho vytvoriť v Notedite kompletnú pieseň s jednou slohou a jedným refrénom.

Spustíme program Notedit. Ak sme v minulosti pracovali na nejakej inej skladbe a tá sa nám otvorila, zatvoríme ju, alebo priamo stlačením ctrl+N otvoríme novú skladbu. Nastavíme jej takt na trojštvrťový a zadáme základné vlastnosti ako autora a tóninu – dajme tomu G Dur. Chceme ju predsa pustiť na rodinnej oslave a v G Dur sa bude dobre spievať. Nastavenie tempa si necháme až na koniec.

Teraz otvoríme súbor štýlu – valcik.nts a to stlačením ctrl+shift+O a zadaním súboru. Štýl sa načíta do Style creatora. Predpokladajme, že máme k dispozícii jedno intro, jeden záver, dve časti main a jeden prechod break. Našou úlohou je tieto časti postupne vložiť do našej skladby.

Nastavíme kurzor do časti song – teda uistíme sa, že nemáme zobrazenú žiadnu časť štýlu. Kurzor umiestnime na prvú pozíciu a vojdeme do menu Štýl, kde v podmenu Vložiť do skladby nájdeme položku intro 1 a potvrdíme. Týmto sme Noteditu povedali, že na miesto, kde stojí kurzor, chceme vložiť intro 1 zo štýlu. Objaví sa obrazovka, ktorá od nás bude žiadať počet, koľkokrát sa má intro vložiť. Keďže sa jedná o úvod, ponecháme jednotku. Celé intro zo štýlu sa vloží do skladby a kurzor bude stáť na konci vloženého úseku. Ak intro obsahuje iba odklepanie paličkou, netreba ho harmonizovať a môžeme prikročiť k ďalšiemu kroku. Ak intro obsahuje nejakú melodickú predohru, táto je v C Dur a my ju musíme previesť do G Dur. Stláčame preto klávesu ctrl+F1 dovtedy, kým nepočujeme slovo blok. Tým sme Noteditu povedali, že chceme harmonizovať blok. Tento úkon nebudeme musieť viac opakovať, pretože Notedit si nastavenie bude pamätať, kým program neukončíme. Teraz už stlačíme ctrl+A a po výzve "Základný akord – vložte tón" jednoducho stlačíme písmeno G spolu so shiftom, teda napíšeme veľké G. Tým sme Noteditu povedali, že má predohru previesť do G Dur.

Ak sme vložili intro, čaká nás vkladanie samotnej slohy. Tá má v prípade piesne Dedinka v údolí 7 taktov plus jeden takt medzihry pred refrénom. Potrebujeme teda vložiť 7 taktov z časti main nášho štýlu. Tu musíme vedieť, aká dlhá je slučka v štýle. Ak totiž jedna slučka má dĺžku jedného taktu, potrebujeme vložiť slučku sedemkrát. Ak by ale trvala dva takty, potrebujeme ju iba štyrikrát s tým, že nám jeden takt bude navyše a budeme ho musieť zmazať. Predpokladajme teda, že slučka má trvanie jedného taktu a my budeme vkladáť 7 slučiek. Musíme pritom pamätať na to, že nie všetkých 7 taktov v piesni bude v C Dur. My potrebujeme vložiť síce 7 taktov, no vo výsledku by mali byť prvé tri takty v G Dur, potom jeden v e mol, ďalší v a mol, ďalší v D Dur a posledný zasa v G Dur. Nevložíme preto všetkých 7 taktov naraz, ale budeme ich vkladáť postupne podľa toho, ako si to bude vyžadovať harmonizácia.

Začneme úsekom "Dedinka v údolí, srdce ma". To sú tri takty v G Dur. Nastavíme kurzor do prvej prázdnej pozície za introm a z menu Štýl a podmenu Vložiť do skladby zvolíme položku Main A. Do zobrazeného políčka vpíšeme číslo 3 a potvrdíme. Keď Notedit potvrdí, že vložil 3 takty, bez toho, aby sme pohli šípkou doprava alebo doľava, prejdeme k harmonizácii. Ak sme už harmonizovali intro, nemusíme teraz nastavovať objekt harmonizácie. Ak sme intro neharmonizovali, stláčame klávesu ctrl+F1, kým nepočujeme slovo "blok". Tento krok viac nebudeme musieť robiť, lebo Notedit si naše zadanie bude pamätať. Stlačíme ctrl+A a vzápätí napíšeme veľké G ako G Dur.

Pokračujeme jedným taktom "zabolí". Šípkou nastavíme kurzor za taktovú čiaru do prázdnej pozície, z menu Štýl/Vložiť do skladby zvolíme Main A a napíšeme číslo 1. Stlačíme ctrl+A a napíšeme malé e, pretože takt má byť v e mol.

Pokračujeme opäť jedným taktom "keď na te-". Šípkou nastavíme kurzor za taktovú čiaru do prázdnej pozície, z menu Štýl/Vložiť do skladby zvolíme Main A a napíšeme číslo 1. Stlačíme ctrl+A a napíšeme malé a, pretože takt má byť v a mol.

Pokračujeme zasa jedným taktom "-ba spomí-". Šípkou nastavíme kurzor za taktovú čiaru do prázdnej pozície, z menu Štýl/Vložiť do skladby zvolíme Main A a napíšeme číslo 1. Stlačíme ctrl+A a napíšeme veľké D, pretože takt má byť v D Dur.

Sloha končí taktom "nam.". Šípkou nastavíme kurzor za taktovú čiaru do prázdnej pozície, z menu Štýl/Vložiť do skladby zvolíme Main A a napíšeme číslo 1. Stlačíme ctrl+A a napíšeme veľké G, pretože takt má byť v G Dur.

Teraz by bolo vhodné vložiť prechod a my jeden máme v časti Break. Tak ako doteraz, nastavíme šípkou na voľnú pozíciu a z menu Štýl/Vložiť do skladby zvolíme časť Break a zadáme jedno vloženie. Hneď takt aj zharmonizujeme do G Dur stlačením ctrl+A a následným vložením veľkého G.

Pokračujeme refrénom. Časť "Spomínam na teba" je v C Dur, no pre spestrenie by sme teraz mohli použiť časť main B. Ak tvorca štýlu postupoval podľa zaužívaných pravidiel, mala by byť časť main B kompatibilná s časťou main A, no zároveň by mala znieť trochu bohatšie. Vložíme teda dva takty časti main B a harmonizovať tentokrát nemusíme, pretože všetky novovložené časti štýlu sú v C Dur.

Týmto istým spôsobom vložíme 2 takty main B a zharmonizujeme ich do G Dur, potom dva takty do D Dur, jeden do G Dur a ešte jeden do D Dur. Tento je prechodový, takže by to mohol byť opäť break.

Napokon, tak ako pred refrénom, vložíme 3 takty v G Dur, jeden v e mol, jeden v a mol, jeden v D Dur a posledný v G Dur.

Na záver vložíme časť ending.

Teraz už stačí len vypočítať si výsledok. Iste uznáte, že za veľmi krátky čas sme vytvorili brilantné dielo. Môžeme ho doplniť podľa vlastných predstáv, pretože tracky 1 až 8 nám poskytujú dosť priestoru na vpísanie melódie či iných doprovodných nástrojov.

Pozor, ak budeme do iných trackov vpisovať ďalšie nástroje, tieto nepodliehajú harmonizácii, teda musíme už písať ručne tracky v tých tóninách, ktoré potrebujeme. Zvyšné tracky môžeme aj nahráť, o tom však viac v manuáli k programu Notedit.

Po vykonaní harmonizácie na trackoch 9 až 16 sa neodporúča do týchto trackov vpisovať niečo nové a ak áno, tak len v tých tóninách, ktoré už boli použité a daný takt je v nich harmonizovaný. Nepokúšajte sa napríklad do tracku 16, ktorý je už harmonizovaný v G Dur vpísať niečo v inej tónine a následne harmonizovať napríklad do G Dur alebo inej stupnice. Výsledok nebude uspokojivý. Ak potrebujete doprovod Vašej piesne obohatiť, urobte tak priamo v štýle ešte pred jeho použitím, alebo, ak po vložení štýlu do skladby, pred harmonizáciou.

Informáciu o aktuálnej harmonizácii každej pozície získame, ak stlačíme písmeno A.

5. Vytvorenie súboru sty

Súbor s príponou sty je súbor doprovodného štýlu, používaný hlavne v klávesových nástrojoch firmy YAMAHA. Program Notedit dokáže náš štýl, vytvorený v Style createore vyexportovať v požadovanom formáte, takže štýl, ktorý sme si vytvorili v programe Notedit, môžeme používať aj v našom klávesovom nástroji ako reálny doprovodný štýl a hrať pomocou neho v reálnom čase.

Súbor sty je v podstate klasický midi súbor, obsahuje však špeciálne správy, ktoré oddeľujú jednotlivé časti štýlu ako sú intro, main a podobne. Súbor sty je teda možné v programe Notedit spätne otvoriť a editovať ho ako každý midi súbor.

Keďže rôzne klávesové nástroje používajú rôzne predvolené formáty a riadiace správy, môže sa stať, že súbor sty, vytvorený v programe Notedit nebude po spustení v klávesovom nástroji hrať presne tak, ako by sme si priali. Na doladenie je vhodné súbor otvoriť opäť v programe Notedit a nastaviť správny formát i zvuky. Lacnejšie nástroje používajú formát GM, drahšie formát XG a teda ak v štýle použijeme XG zvuky, nemusia v lacnejšom nástroji správne znieť a opačne. Drobné nedostatky je teda možné následnou editáciou súboru odstrániť.

Súbor sty vytvoríme jednoducho tak, že po vytvorení nášho štýlu vyberieme z menu Štýl položku "Vytvoriť súbor STY" a zadáme názov súboru a cieľové umiestnenie. Názov súboru je vhodné zadať bez dĺžňov a mäkčeňov.